

Handen af van de Arbiter Bodembeweging

door Fokko Oldenhuis

Het verbeteren van de schadeafhandeling is een van de centrale onderdelen van het meerjarenprogramma. Met de introductie in 2016 van de Arbiter Bodembeweging in het proces van schadeafhandeling is daarin een belangrijke stap gezet (site NCG).

Dat 'verbeteren' was hard nodig. Na Huizinge (2012) was de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (2015) ongekend scherp voor de Minister van Economische Zaken en voor de NAM. De Raad verweet hen dat zij het veiligheidsrisico van de bevolking hadden genegeerd. Toen kort daarna aan het licht kwam dat ná de beving bij Huizinge de gasproductie bij Loppersum extra was opgevoerd, bereikte de woede van de Groningers het kookpunt. Sindsdien ontbreekt ook alle vertrouwen in een eerlijke aanpak van de schadeafhandeling.

De arbiters - allen ervaren oud-rechters - begonnen in mei 2016 met voortvarendheid hun werkzaamheden. Kernvraag in elke zaak is: wanneer is er sprake is van A-schade (aardbevingsgerelateerd) of C-Schade (niet-aardbevingsgerelateerd)? Uiteraard zijn er ook twijfelgevallen (B-schade).

Het debat over de vraag wélke trillingen in aanmerking komen voor aardbevingsgerelateerde schade - er denderen immers met regelmaat ook goederentreinen en landbouwwerktuigen door onze straten - wordt in alle hevigheid gevoerd. Juist in dát debat, waarin elke deskundige zijn eigen aanname heeft, is het de onafhankelijke rechter (de arbiter daaronder begrepen) die het laatste woord spreekt.

De uitspraak van de arbiter op 14 februari 2017 inzake Haren (Zaak 16/95), vind ik een mooi voorbeeld van die aanpak.

In die zaak verschillen de eigenaar enerzijds en NAM en CVW anderzijds, over de vraag of de meetgegevens ter plaatse kunnen leiden tot aardbevingssschade. Volgens de normen die NAM en

CVW hanteren kunnen de gemeten grondsnelheden volgens de zogenaamde SBR-normen geen schade aan het pand veroorzaken. De arbiter verwerpt dat betoog met verwijzing naar een rapport van TU-Delft. De strekking van dat rapport is dat er in het algemeen nog veel te weinig kennis van de schadelijke invloed van '(herhaald) kortdurende trillingen' op kwetsbare gebouwen en op de bodem is. Toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden betekende dat NAM aan het kortste eind trok. Die beslissing sluit aan bij de door de wetgever geformuleerde risicoaansprakelijkheid van de mijnbouwexploitant. En dan opeens is daar op 13 april 2017, de brief van de minister van Economische Zaken, waarin een nieuwe procedure voor afhandeling van schades als gevolg van gaswinning wordt aangekondigd.

In de nieuwe opzet is, aldus de minister van Economische Zaken, geen plaats meer voor de arbiter Bodembeweging ... Voortaan beslist een Onafhankelijke Commissie Schadeafhandeling over wat de oorzaak van de schade(!) is en over het schadebedrag. De commissie wordt benoemd door de minister van Economische zaken.

Op het RUG-congres dat op 19 april 2017 werd gehouden is ernstig bezwaar gemaakt tegen de door EZ en NAM voorgestane opzet van dat nieuwe protocol: handen af van de Arbiter Bodembeweging! Waarvan akte!

Geschillen horen door een onafhankelijke rechter te worden beslist.¹ Zolang EZ en NAM daarvan niet doordrongen zijn en het 'proces' naar zich toetrekken, blijft het in Groningen dweilen met de kraan open.

¹In de allerlaatste versie van het concept voor een nieuw schade-protocol is de arbiter in ere hersteld.

